

V I E N Y B Ė

The Oldest Lithuanian Newspaper in the World

REC'D FEB 15 1975

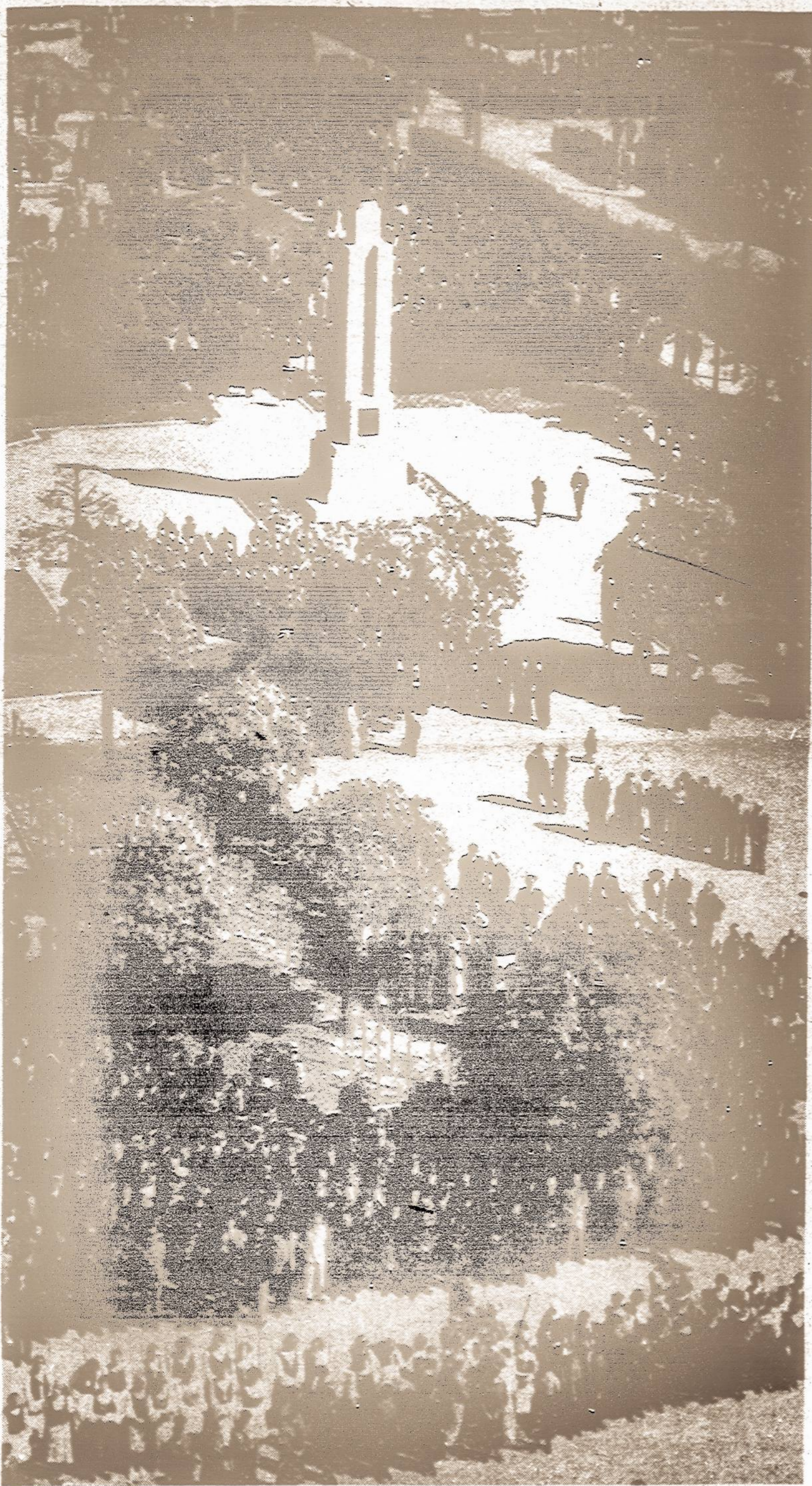
89 M. 3 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn, N. Y. 11207

1975 M. VASARIO (FEBRUARY) 7 D.

Telephone:
APplegate 7-7257

30 CENTU

Vasario 16-osios minėjimo centre būdavo iškilmės Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje Kaune. Augustino nuotrauka

VISI VASARIO 16 AKTO SIGNATARAI JAU YRA MIRĘ

1918 metais, vasario 16 dieną Lietuvos Nepriklausomybės Aktą pasirašė:

Dr. J. Basanavičius, S. Banaitis, M. Biržiška, K. Bizauskas, R. Dovydaitis, S. Kairys, P. Klimas, A. Smetona, kun. K. Šaulys, J. Smil-

gevičius, J. Valokaitis, D. Malinauskas, kun. Vl. Mironas, kun. A. Petruelis, A. Stulginskis, J. Šernas, dr. J. Šaulys, kun. J. Staugaitis, St. Narutavičius, J. Vileišis.

Nepriklausomybės Aktas buvo pasirašytas Vilniuje.

Vasario 16-osios proga sustiprėkime lietuvybėje

JONAS VALAITIS

Per 57-erius metus, nuo pat 1918-ųjų, lietuviai patriotai mini atgimusios Lietuvos valstybinę nepriklausomybę. Per tą laikotarpį kalbėtojai pasakė daug gražių, karštų kalbų, laikraščiai parašė kalnus raštų, kompozitoriai sukūrė jautrių patriotiškų giesmių ir kantatų, kurias atliko solistai ir chorai, o radijo kalbų bangomis nuskambėjo daug patriotinės muzikos ir uždegančių žodžių.

Pats iškilmingiausias Vasario 16-osios minėjimas vykdavo laikinojo Lietuvos sostinės Kaune prie Karo muziejaus. Ten būdavo padedami vainikai prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo, kuriame buvo įmūryta iš visos Lietuvos suvežtų akmenų. Minių minios, kaip vienas, vieningai degė tėvynės meile.

Amerikoje minėjimus pradžioje ruošdavo kiekviena grupė atskirai. Vėliau — bendrai. Susirinkdavo tūkstantinės minios lietuvių patriotų, sunėsdavo dešimtis tūkstančių dolerių aukų. Vėliau jungtinėmis jėgomis buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Taryba. Ji apjungė anksčiau įsisteigusias ar tai Tarybų vardu, ar Organizacijų Centrų vardu, visas lietuvių didesniąsias organizacijas. Tik daug vėliau kai kurie aukas pradėjo skirti ne Tarybai, o Bendruomenei, BALFui ir kitiems.

Per ilgus metus kalbėtojai Amerikos ir Kanados lietuvius savo pagrindinėse kalbose daugiausia supažindindavo su Lietuvos istorija. Pereidavo ir į istorines Lietuvos nepriklausomybės įsisteigimo smulkmenas. Kai kurie savo paskaitas pradėdavo net nuo Mindaugo laikų, ir sukaktis minėdavo nuo Lietuvos valstybės įsisteigimo pradžios. Būdavo peržvelgiami ir Vytauto Didžiojo laikai, pasididžiuojant Lietuva nuo Baltijos iki Juoduju jūrų. . .

Kasmet besikartojančios vis panašios kalbos per 57-erius metus tiems patiems klausytojams pradėjo nusibosti. . .

Kai kurie kalbėtojai pradėjo po žodį kitą prisiminti ir pakalbėti apie šiuos laikus. Kai kurie pasuko grynai į karingas temas, ypač, kai atvyko naujieji imigrantai, kviesdami į kovą už Lietuvos laisvę.

Minėjimų dalyvių skaičius vis mažėjo. Rengėjams pradėta priekaištauti, kad kasmet tas pats, kasmet vis prašoma aukų, o Lietuva — kaip neatvaduota, taip neatvaduota. . . Mažėjo ir aukos. O kovojantiems už lietuvybę — išlaidos kasdien kilo! Pradėta giliau galvoti. Juk pagrindinis lietuvybei Amerikoje ir Kanadoje išlaikyti veiksnys — tai mūsų spauda, radijas, organizacijos, ypač centrinės, kaip Susivienijimai, o jaunuomenei auklėti — mokyklos.

Prieita galutinės išvados, kad vien sentimentaliai apdainuotos Lietuvos, tėvynės pasiilgimo, tėvynės meilės jausmų gaivinimo negana, jei mūsų spauda ir organizacijos bei radijas nuolat apie tai neprimins. Ilgainiui ir tie jausmai nubluks. . . Reikia pirmiausia sustiprinti spaudą, radiją, organizacijas, mokyklas, tada ir tėvynei mylėti būdai sustiprės.

Lietuvai nepriklausomybę atgauti kardu šiandien sąlygos nepalankios. Bet dabar yra pačios palankiausios sąlygos lietuvių tautai kultūriniai sustiprėti, ir tuo pačiu sustiprinti mūsų visą lietuvišką gyvenimą. Tai atlikti gali tik stipri mūsų spauda, organizacijos ir lietuviškosios mokyklos. Vieninga išėivija sustiprintų ir Lietuvos lietuvių dvasią.

Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje etninėms grupėms veikti dar niekad nebuvo tokių palankių sąlygų, kokias turima dabar. Daugelio vietovių valdiškose mokyklose etninės grupės jau gauna pagalbą. Be anglų, jau ir kitų kalbų mokytojai išlaikomi. Pav., Toronto, Ont., Kanadoj, tokios pamokos jau vyksta. JAV keliuose universitetuose įvesta lietuvių kalbos dėstymas. New Yorko valstijos aukštieji pareigūnai tvirtina, kad, jeigu

Tęsinys 2 psl.

VIENYBĖ

THE OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD
was established in 1886 by Juozas J. Paukstys in Plymouth, Pa. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office in Brooklyn, N. Y. VIENYBĖ owners are: Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. Published bi-weekly by Valerie Tysliava and Joseph N. Tysliava. Editor: Jonas Valaitis; Managing Editor Valerie Tysliava; Assistant Ann Waivada; Business Manager and Photo Editor Joseph N. Tysliava; Senior Editor Vytautas Sirvydas; English Editor Demie Jonaitis; Contributing Editors: Juozas Kreivenas, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

SUBSCRIPTION RATES: \$7.00 for one year. Advertising rates on application. All rights reserved. EDITORIAL and ADMINISTRATIVE OFFICES at 192 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Telephone: APplegate 7-7257.

Girnakalis

IŠ KAIRĖS IR IŠ DEŠINĖS

Vienybės gimtadienis

Šių metų vasario 10 d. Vienybė mini 89-ąjį gimtadienį. Ta proga perspausdiname Juozo Tysliavos "Dabar", tilpusi Vienybės Auksinio Jubilėjaus laidoje 1936 metais, vasario 10 d.

Gyvį žodžiai
Vienybės lapai
Tautos kelii
Visų šventė

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Prieš penkiasdešimts metų, kai pasirodė Wienibe Lietuwniku, visame lietuviškame pasaulyje buvo tamsu. Pati glūduma. Viršum lietuvių tautos tvylojo tirsta amžiaus ūkana. Atrodė, kad dangus niekadosis neišsiblaivys, nepatekės saulė, neateis diena.

Bet...

"Užgimė tas jaunas rasztelis wardu Wienibe tarpe lietuwniku, tejp kajp užtekėjo žwajgžde kuri savo swiesa kitas perauksztis, ir wysa czesa wajszczios keliu tejsibes".

Taigi, džiaugdamiesi Vienybės keliu, kuriuo ejo visa mūsų tauta, su pasididžiavimu galime pasakyti, kad prieš penkiasdešimts metų tarti redaktorius Bačkausko žodžiai, dar ir šiandien gyvi.

Taip. Penkiasdešimts metų laiko drama baigėsi. Teatro durys užsidarė. Stūmos užsisklendė. Raktai ištraukti. Ir jeigu šiandien minėdami didžiausias savo laikraščio sukaktuves, mes norime pamatyti praeitį, jeigu mes norime pamatyti savo tautą, žiaurais likimo vejama, tai turime atskleisti Vienybės lapus. Jie daug, daug ko mums gali pasakyti. Jie - vieninteliai mūsų žmonių vargo, darbo, rūpesčio, kovos ir laimėjimo liudininkai.

Per šią pusę amžiaus, per šias penkiasdešimts metų Vienybė nesyki keitė kryptį, čia į kairę, čia į dešinę, čia vėl - tiesiu keliu. Bet jeigu jūs atidžiai pavartysite Vienybės puslapius, tai pamatysite, kad ji keitė savo kryptį, bet niekadosis neišsizadėjo kelio dėl takelio. Ji niekadosis neiškrypo iš to kelio, kuriuo ji pradėjo eiti 1886 metais, vasario 10 dieną. Tas kelias - lietuvių tautos kelias.

Kai Vienybė minėjo savo sidabrinę sukaktuves, daugelis jai linkėjo auksinių. Daugelis žmonių tikėjo, kad ji sulauks. Bet beveik niekas netikėjo, kad Lietuva, kuri 1886 metais neturėjo nei knygu, nei laikraščių, nei laisvės, dabar, Vienybei švenčiant penkiasdešimts metų sukaktuvių šventę, ji, ta mūsų mylima šalis, ta mūsų tėvų žemė anapus jūrų marių, minės savo aštuonioliktąsias nepriklausomo, laisvo ir jau šviesaus gyvenimo sukaktuves.

Bet tų žmonių, kurie prieš penkiasdešimts metų stoji į kovą dėl lietuvių tautos laisvės, šiandien jau nedaug. Po penkiasdešimts metų, kai Vienybė švęs kitas, dar didesnes sukaktuves, mūsų taip pat, galbūt, jau nė vieno nebus.

Taigi, džiaugsmingai švėsdami Vienybės, o sykiu ir visos mūsų tautos, viso pasaulio lietuvių laimėjimo sukaktuves, mes negalime nenulenkti galvu prieš tuos, kurie dirbo ir kovojo vakar. Jie jau nesidžiaugs tuo džiaugsmu, kuriuo mes dabar taip džiaugiamės. Bet... po penkiasdešimts metų ir mes patys jau nesidžiaugsime tuo, kuo taip krykštaus ateinanti karta.

Žmonės gema, gyvena ir miršta, bet tautos vienybės idėja - amžina.

Trūksta dar vienos išvados...

Lietuvos laisvinimo veiksniams apturėjo konferenciją ir sutarė maždaug tokias išvadas:

1. ir toliau rūpintis laisvinimu.
2. savo idealų neišbarstant, puoselėti ryšius su Lietuvoje pasilikusiais,
3. išėivijoj būtinas draugijų, spaudos ir asmenų solidarumas bei tolerancija,
4. reikia remti ir išlaikyti Lietuvos diplomatinę tarnybą ir VLIKą.

Konferencija sutarė ir kai ką dėl konkrečių darbų. Tik čia neaišku, ar sutarimai tereiškia išvadas ar konkrečius darbus: rūpintis įvairiomis lietuviškomis dokumentacijomis bei etnografijomis, okupuotiems lietuviams teikti ekonominę, kultūrinę ir politinę pagalbą, remti okupuotos Lietuvos gyvenimą studijuojančias institucijas, remti laisvinimui naudingą politinę bei mokslinę veiklą, telkti informaciją iš okupuotos Lietuvos ir ją perduoti laisvajam pasauliui ir t. t.

Ką bepasakysi: išvados gražios, kalbama apie labai didžius ir reikalingus darbus... Lyg ir pritiktų visa širdimi jungtis prie tokių veiksmų ir prie tokių išvadų...

Ir vis dėl to mūsų visų lietuviška pareiga yra šios konferencijos žmonėmis ir jų išvadamis... pasipiktinti! Šias išvadas turėtų sekti planai, atitinkamų istaigų ar kūrimas ar jau veikiančių suaktyvinimas, žmonių ir lėšų telkimas ir t. t. "Išvadose" minimi darbai reikalingi jau mažiausiai nuo 1944 metų, kur tie nusikaltėliai, kur pramiegojo tris dešimtmečius? Ar ne veiksmų konferencijos pačios maitinasi ir žmones maitina žodžių tuštybe ir burbulais?

Išvada, kurios veiksmų nepadarė, galėtų būti tokia: senatve numurgusių plepėšiai, nors ir politiniais klausimais, nėra naudingi. O šiaip

padorių išvadų gausu, pvz., Draugo dienraščio vedamuosiuose. Tik klausimas: kur tie veikėjai, kurie labai nori dirbti, o pritrūko "išvadu"?

Išėivijos menkystė ir reiškiasi tuo, kad čia daug kas kupinas "išvadų", o nėra kam tomis išvadomis vadovautis ir veikti. Daug kas jaučiasi generolais, o nėra kam būti eiliniams. Išėivijoj daug kas atlikta didžiai vertingo, bet be ryšio su "išvadamis" ir išvadininkais.

Laisvinimo veiksniams pasisakė už ryšius su Lietuvoje pasilikusiais. Bet šie veiksmų "ryšiai" nereiškia išėivijų su Lietuvoje pasilikusiais asmeninio, kultūrinio ar tautinio bendravimo. Veiksniški "ryšiai" tėra kovos su komunizmu priemonė. Gi tarybininkai Lietuvą valdo ne šiaip sau, o siekia perauklėti tautą, sukurti komunistinę visuomenę. Tarybininkų darbai dideli ir sunkiai įvykdomi. Jie negali nausti ar šiaip apsileidinėti. Išleidimas į veiksmų "ryšius" būtų tarybinių idealų išdavimas. Veiksniški "ryšiai" būtų galimi tik tokiu atveju, jei tarybų žmonės būtų labai kvaili ar šiaip gyventų beprincipinį gyvenimą. Deja, taip nėra. Anie už išėivius yra daug gudresni ir principų laikosi.

Išėivija turėtų rūpintis ekonomine, kultūrine ir politine pagalba okupuotiems lietuviams. Kai kas čia jau seniai daroma: siunčiami siuntiniai, iš čia į ten ir iš ten į čia važinėja mokslininkai bei menininkai ir pn. Man atrodo, kad čia daug padaryta ir tebedaroma, bet tai nėra veiksmiški "ryšiai". Be to, ta "pagalba" atsirado veiksmiams gal net prieštaraujant. Nėra už ką čia veiksmams dėkoti.

Ir už "išvadas" nėra ko dėkoti. Nieko ir prirašinėti popierėliai nėra dovana.

Vasario 16 proga sustiprėjime lietuvybėje

Tęsinys iš 1 psl.

New Yorko valstijoje bet kurios mokyklos rajono gyventojų bent 15% paprašys dėstyti vieną ar kitą kalbą, pamokos bus įvestos.

Baltiečių teatro grupėms klestėti jau taip pat padedama. Lietuvių, latvių, estų veikalai verčiami į anglų kalbą, ir juos mūsų jaunimas žada parodyti publikai.

Tad pirmoje eilėje lietuviams belieka daugiau pagelbėti savajai spaudai, radijui ir organizacijoms.

☆☆☆

1974-ieji metai pasauliui ekonomiškai nebuvo palankūs, jie paveikė ir lietuvius. Dėl nežinomo rytojaus, kaip ir visur, taip ir lietuvių tarpe, įvyko labai stiprių susiskaldymų. Dėl visokeriopų neteklių kai kuri ir mūsų spauda prisidėjo prie suiručių...

1975-aisiais metais pasaulis mėgina gydytis. Būtų gera ir mums, lietuviams, pasistengti nuo jo neatsilikti.

☆☆☆

Jeigu tokiomis ar panašiomis mintimis minėsime Lietuvos nepriklausomybės sukaktį šiemet, yra vilties jau sustiprėjusiems ją minėti.

Per šiuos metus ir Amerika laukia iš mūsų visų, kad pasiruoštume minėti jos 200 metų nepriklausomybės sukaktį. Nepamirškime lygiagrečiai 1976-aisiais metais paminėti ir Vienybės, o taip pat ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, devyniasdešimtmetį.

Vienybė, 1975 m. vasario 7 d.

NUOMONĖS

PAGUNDA

Pagunda tai yra toksai keistas žodis, kad ir intelektualai nevienodai jį supranta, pav.:

Pirmuose lietuvių kalba mišioluose Tėve Mūsų buvo be pakeitimų, o vėlesniuose žodžiai "nevesk mus į pagundą" pakeisti į "neleisk mūsų gundyti". Atrodytu nieko tokio, o iš tikrųjų padaryta klaida, kadangi:

1) Tėve Mūsų, pagal Lietuvių Enciklopediją (LEXXX1.115) yra paties Kristaus kūrinys. Tikinčiamam Kristus yra didžiausias autoritetas ir bet kam Kristaus žodžių nedera kaitaloti.

2) Nevesk mus į pagundą daug kam suprantama, kad pagunda tai reiškia gundymas ką nors blogą daryti. Reikia tikėti, kad ir pakeitimo autoriams (ar autoriui) neatėjo į galvą, jog žodis pagunda (ne pikta pagunda) gali turėti ir kitą, teigiamą prasmę, pav.: jis padarė gerai, o mane ima pagunda geriau padaryti. Matyti autoriai susigundė padaryti geriau ir suklydo.

3) Jau apie 1900 metus kai mūsų Mažvydams, Valančiams, Skvireckams... ir kitų krikščioniškų tautybių garsiems teologams, vyskupams, kardinolams - Kristaus žodžiai - Nevesk mus į pagundą buvo ir tebėra geri ir nekeičiami.

4) Teko patirti, kad kai kurie kompozitoriai Tėve Mūsų pakeistiemis žodžiams stengiasi pritaikyti melodiją. Dėl to gali atsitikti, kad Tėve Mūsų Gruodžio puikios kompozicijų plokštelės gali būti naikinamos, kaip turinčios "negerų" žodžių - "Nevesk mus į pagundą".

5) Kai laiko mišias anglų kalba kunigas. Tėve Mūsų kalbama be pakeitimų, o kai tas pats kunigas laiko mišias lietuvių kalba - kalbama su pakeitimu. (Ar gi amžinai taip gali būti?)

6) Ir kadangi "neleisk mūsų gundyti" yra ne Kristaus žodžiai, neprasmingi, krikščioniškoj eroj neseniai per klaidą atsiradę tik lietuvių kalboj, todėl turėtų būti atkeisti, kad nežemintų lankančiųjų lietuviškas pamaldas.

Pastaba: Panašų rašinėlį pereiniais metais buvau nusiuntęs Draugui, kurį man grąžino su prierašu: "Ne mes pakeitėme Tėve Mūsų, ne mes jį ir atkeisime. Šiuo reikalu reiktu kreiptis į Liturginę komisiją (Via Casalmonteferrato 20,00182 Roma, Italy)".

Laiškas grįžo, nes tokios įstaigos nerasta.

Matas Palubinskas

"Trojos arklys" Sandaroj

Viename lietuvių mėnraštyje pastabų skyriuje buvo išreikšta mintis, kad mūsų liaudininkų organizacija (kiti iš seno vadina partija) realiame gyvenime nerodo aktyvumo. Aš tam nenoriu tikėti. Aš manau, kad liaudininkai Amerikoje yra gana aktyvūs, bet jiems labai sekasi. Kalbėsiu faktais.

Vienybė, 1975 m. vasario 7 d.

Kai DP iš Vokietijos atvyko į JAV, tuomet liaudininkų grupė sumanė perimti Sandaros savaitraštį. Jie gavę red. M. Vaidylos leidimą, kartą posėdžiavo redakcijos patalpose. Po posėdžio vienas jų įgaliotinis Bildušas, atėjo pas M. Vaidylą į "Sandaros" rinkyklą su rezoliucija, reikalaujanti išspausdinti liaudininkų grupės žinutę, kurioje jie reikalauja, kad "Sandara" būtų pavesta jiems leisti ir redaguoti. M. Vaidyla, jo teigimu, pasakė, kad daugiau jiems patalpų neužleis posėdžiams ir kad jie išsikraustyti.

Vėliau liaudininkų grupės su L. Šmulkščiu perėmė iš gabaus žurnalisto Gliaudos redaguoti Teisininką, kuri teiškė leisti trumpą laiką, nes susipyko su kai kuriais teisininkais, nespausdindamas jų korespondencijų.

Kai prieš 5 metus redaktorius Vaidyla susirgo, L. Šmulkštys su savo raštais bandė įsipiršti Sandarai, bet jo raštai buvo dedami labai trumpai.

Po ilgesnės pertraukos, Sandaroje pasirodė liaudininkas J. Kapačinskas su savo gana panegoriškais korespondencijomis, pvz. 1975 m. Sandaros 2 nr. žinutė iš Rockford, Ill., kurioje jis aplankė Tėv. Mylėtojų d-jos veikėją Kasparaitį, ir esą "abudu nutarėm, kad reikia T. M. D. seimą šaukti", ne į savo kompetenciją lišdamas (paprastai Seimus šaukia valdyba).

Paskaitykite Sandaros nr. 31 pusl. "Bruozų" aprašymą, kad pas prez. Rooseveltą delegaciją esą sudarė Vaidyla, o visi žinome, kad ją sudarė dr. P. Grigaitis ir L. Šimutis bei teisėjas J. Zuris. Toliau tas pats J. K., T.M. D. vardu ten pat "atsišaukia, prašydamas prisiųsti studentei istoriją Sandaros adresu" irgi niekeno neigalios.

Iš tų faktų matyti, kad liaudininkų grupė, J. Kapačinsko asmenyje, į Sandarą bando įvesti "Trojaus arklį". Taigi, kas galėtų dabar paneigti, kad liaudininkų grupė Amerikoje nėra aktyvi?

Frank Stepan

PRIMTOS ŠIMTO METŲ SEIMO REZOLIUCIJOS

1974 m. gruodžio 13 d. Marquette Parko parapijos salėje įvyko Jono Vaičiūno vadovaujamos "bendruomenės" susirinkimas. Buvo įdomi paskaita, kurią skaitė iš Romos atvykęs prelatas Tulaba. Po paskaitos svečias išvyko. Vėliau visas susirinkimo klausimas sukosi apie vadovėlį "Tėvų nameliai brangūs". J. Vaičiūnas susirinkimui guodėsi, kad jo niekas neklauso: mokyklos vedėjas, mokytojai ir tėvų komitetas į jo raštus neatsako. Norėjo kreiptis į kūrį, bet nieko neišėjo, kreipėsi su raštais į ALTą ir dar į vieną įtakingą organizaciją, bet nepasakė į kurią, bet kol kas atsakymo ir iš jos negavo. Taip jam ir nesiseka to vadovėlio pašalinti (nors jau dirbama trys metai) iš Mar-

Clevelando L. B. buvo suruošusi vakaronė su alučiu ir žirniais. Diskusinė tema Kultūra ir politika. Atrodo gerai praėjo. Kitą mėnesį bus vėl kas nors naujo.

V. Bacevičiaus nuotr.

quette Parko parapijos lituanistinės mokyklos. Viena susirinkusių dalyvių paklausė: "Ar vadovėliu naudojasi tik toj vienoj mokykloj?" J. Vaičiūnas nepajėgė į šį klausimą tinkamai atsakyti.

Vienas susirinkusių paaiškino, kad minėtą vadovėlį yra užsisakiusios virš 40 mokyklų Amerikoje, Kanadoje, Australijoje, Vakarų Vokietijoje ir Pietų Amerikoje. 1973 ir 74 mokslo metais "Tėvų nameliai brangūs" lituanistinės mokyklos užsisakė 875 egzempliorius, ir niekas užsisakiusių nepareiškė jais nepasitenkinimo. Vasaros mokytojų pedagoginių studijų savaitėje Amerikos ir Kanados suvažiavę apie 200 mokytojų, apsvaistę rado, kad vadovėlis lituanistinėms mokykloms yra tinkamas. Vienas susirinkimo dalyvių rado salamonišką išeitį, pasiūlė 100-to metų senumo rezoliuciją, kurios pradžia skamba taip: "1874 m. gruodžio 13 d. susirinkę šv.

M. Marijos Gimimo parapijos salėje nutarė priimti sekančią rezoliuciją-nutarimą

("Naujienos" 1974 m. gruodžio 30 d.) Ar nebūtų tiksliau priimti aktualias rezoliucijas, tinkančias šiems laikams? Pavyzdžiui, kaip daro kitos organizacijos:

Rašo laiškus ir rezoliucijas senatoriams ir kongresmanams, skelbia bado dienas, kad atkreiptų amerikiečių dėmesį į Lietuvoje komunistų persekiojamą bažnyčią, kad leistų likusiems, už geležinės uždangos šeimos nariams atvykti į vakarus ir prisijungti prie savo šeimų.

Tokios rezoliucijos visus lietuvius vestų prie vienybės, kurios visi norime ir ieškome. Iš visos Chicago kelios dešimtys susirinkusių senelių priimtos prieš šimtą metų rašytos rezoliucijos mus skaldo ir neša nesantaiką.

J. Kaunas

V. SEVRUKO PAMOKYMAI

V. Sevrukas Chicagos lietuviams pabėrė visą eilę nelabai populiarių minčių konservatyviai galvojančios visuomenės dalies tarpe. Skautų akademikų suruoštame diskusijų vakare, sausio 19 d. kuriam vadovavo dr. T. Remeikis, o su savo klausimais ir mintimis prisidėjo dr. Z. Rekašius, J. Grinius ir D. Kviklytė. O vėliau ir publika; svečias iš New Yorko plačiai dėstė savo pažūras į marksizmą, ideologinį pasipriešinimą krašte ir išeivių lietuvių tarpusavio santykius.

V. Sevrukas plačiai išryškino Lietuvos ir sovietinių disidentų pažūras, kurios neskatina revoliucijos, o tik įtaigoja evoliucinį būdą režimui pakeisti. Jis pasisakė už visokiariopus kontaktus su Lietuva. Jis kvietė ten važiuoti, palaikyti ryšį su tautiečiais Lietuvoje. Taip pat išreiškė mintį, jog reikia gerbti kitų pažūras, net ir komunistinio nusi-teikimo žmonių tarpe. "Jeigu mes galvojame, kad mūsų pozicija yra tiesos pozicija, tai mūsų niekas neturėtų nugalėti" - pareiškė Sevrukas.

Užsienio lietuviai geriausiai galėtų padėti tėvynėje likusiems, jeigu jie išeivijoje kuo daugiausia pasireikštų moksle, mene, koptų karjerose laiptais. Reikėtų stengtis, jog

lietuviai gautų įvairių žinių šiame krašte ir išplėstų savo įtaką čia. Jis išskirtinai pažymėjo inž. Adamkų, kuris turi aukštas pozicijas Amerikoje.

Kalbėtojas kvietė, kad čia būtų organizuojamas informacijos centras, kuris rinktų žinias apie lietuvių pasipriešinimą tėvynėje. Taip - pat išskėlė mintį Amerikoje organizuoti lietuvių viešosios nuomonės tyrimo institutą, kuris tirtų ką galvoja lietuviai Amerikoje, ką jie skaito ir pan. "Visi turi stengtis dirbti kartu; neatmesti žmogaus, jeigu jis skirtingai galvoja" - dėstė Sevrukas.

Kuomet salėje dėl kelių Sevruko aiškinimų kilo nepasitenkinimo balsų (šiaip publika, kurios buvo apie 250, laikėsi gana kultūringai) dr. Rekašius ciniškai pažymėjo: "Kaip tu drįsti galvoti, kaip man nepatinka", norėdamas pabrėžti mintį, kad iš nelaisvos sistemos ištrūkęs žmogus laisvėje negali pasakyti, ką jis galvoja.

Kalbėdamas apie stalinistinės linijos atstovus Lietuvoje. Sevrukas pažymėjo, jog jos pasekėju Amerikoje yra Naujienu redaktorius pareiškdamas, jog "Gudelio pozicija yra stalinistų pozicija". Tas pasakymas salėje iššaukė juoką ir plojimus.

[eš]

100 metų, kai mirė vyskupas M. Valančius

Siais metais minime Vyskupo Motiejaus Valančiaus mirties 100 metų sukaktį.

Lietuvių tautinis 19-ojo amžiaus sąjūdis prieš spaudos uždraudimą dar tebuvo užuomazgoje. Bet jau ir tuo laiku Lietuvos visuomeninėje arenoje iškilo eilė ryškių vardų, uždėjusių antspaudą visam mūsų 19-ojo a. gyvenimui.

Prisiminti vyks. J. A. Giedraitis, D. Poška, A. Strazdas, S. Valiūnas, S. Stanevičius, S. Daukantas, L. Ivinskis, J. A. Pabrėža, M. Akelaitis, J. S. Dovydaitis ir kai kurie kiti.

Juos visus nustelbia vyskupas Valančius, ypač dėl to, kad jo veikla nesiribojo vien literatūriniu darbu, kaip daugumo anų, bet prasiskverbė į visas Lietuvos viešojo gyvenimo sritis; buvo: rašytojas, lietuviybės skleidėjas, istorikas, etnografas. Nors pats jis, paėmęs Žemaičių vyskupijos sostą, ir mėgino savo veiklą aprėžti vien bažnytinių tikybinių darbu, bet dėl tų politinių aplinkybių, kuriomis jam teko gyventi ir dirbti, jis nuolat susidurdavo ir su kitomis Lietuvos gyvenimo sritimis. Visose jis savarankiškai pasireiškė ir tuo būdu visai Lietuvos - 19-ojo a. istorijai uždėjo savo antspaudą.

Žiūrėdami į jo veiklą dabar, neretai darome jam priekaištus, kodėl jis atitinkamai savo veiklos momentais elgėsi ne taip, kaip mūsų dabartinėmis pažūromis jis būtų turėjęs ar galėjęs pasielgti, kaip mūsų tautai būtų buvę naudingiau. Kartais kiti jo veikloje pąstebi ir nuopelnus, kurių neturėjo. Valančių turime vertinti tokį, koks jis buvo, o ne tokį, kokį mes jį norėtume turėti, nes ir laikai buvo kiti. Jis buvo realistas ir niekad nemėgimo būti kokių ateities pranašu ir įspėti lietuvių tautos ateities kelią.

Valančiaus sukaktys paminimos vienu kitu spaudos straipsneliu. Žymia dalimi kaltos ir tos ypatingos aplinkybės.

Po visos eilės užimančių Žemaičių vyskupijos sostą įvairių stambių didikų šeimų atstovų šis pirmasis vyskupas "iš mužikų" visus juos pralenkė, ir tik kai kuriais atžvilgiais greta jo tegalima pastatyti 16-17 amžių veikusį vyskupą Merkelį Giedraitį.

Kai 1801 m. vasario 16 d. (naujuoju stiliumi vasario 28 d.) Salantų valsčiaus Mėdsėdžių Nasrėnų ūkininkams Mykolui, Martyno sūnui, ir Onai Stankaitei Valančiams gimė jų trečiasis vaikas, vargu ar kas namiškių galvojo, kokį kelią jam teks ateityje išeiti. Rytojais dieną jis Kalnelio bažnyčioje buvo pakrikštytas Motiejaus vardu. Šį vardą pasirinkto kūdikio dėdės, Milašaičių filialisto kunigo Motiejaus Valančiaus-Volončevskio garbei.

Būdamas vyskupu, Valančius var-

tojo du - Motiejaus Kazimiero - vardus. Šis Kazimieras atsirado kartu su Volončevskio pavarde vėliau ištaisytoje metrike.

Mat, tais laikais, jei kuriam valstiečių vaikui ir pavykdavo savo tikrais dokumentais stoti į vidurinę mokyklą, tai kelias į aukštąsias mokyklas jiems buvo užtvertas reikalavimu, kad vien bajorų vaikai tegalį aukštąjį mokslą eiti. Bet jau ir 18 a., o ypač 19 a. ligi baudžiamų panaikinimo, buvo nesunku, fiktyviai susibajorinant, šias luomines kliūtis aplenkti.

Vieni, imdami metrikų išrašus iš parapijos metrikų knygų, susitarę su tais, kas išrašus pagamindavo, juos atitinkamai ištaisydavo. Kiti iš įvairių smulkių bajorėlių jiems nereikalingus ir nebevertojamus bajoriškus dokumentus nusipirkdavo. Kiti vėl, pasinaudoję įstatymų spragomis, vietos teismui pristatydavo porą liudininkų bajorų, kurie teisme ir paliudydavo, kad prašytojas esąs iš tėvų protėvių neabejotinas bajoras. Pagaliau dar kiti (pvz. tas pats Simanas Daukantas) patys sugebėdavo parašyti abejonių nekeliančius bajoriškus dokumentus, net pergamente. Ir beveik niekas, išskyrus gal užsispyrusį baudžiauninką atgauti vergijos šalininką dėl to triukšmo nekėlė, nes savo laiką atgyvenę įstatymai niekam neimponavo, ir tie, kam tokie sufalsifikuoti dokumentai būdavo pristatomi, pasitenkindavo jų išoriu panašumu į tikruosius, nors ir neabejojo, jog jie buvę sukląstoti. Jie paprastai ir nekvėstionavo tuos dokumentus pristatiusių teisės gauti aukštojos mokyklos baigimo diplomą.

Motiejui gimus, jo tėvas jau buvo baigęs 50 metų (jis gimė 1752 m., mirė 1828 gruodžio 13), o motina tik 31-us (ji gimė 1770 m. vasario 16 Kulupėnuose Kartenos vlsč. ir mirė Varniuose 1859.XII 24, taigi jau bebaigianti 90 metų). Motiejus buvęs jų tretysis vaikas.

Ligi savo 15 metų amžiaus Motiejus gyveno tėvų ūkyje, versdamasis įprastais kaimo darbais, bet kartu ir kiek mokydamasis, nes, matyti, kunigo Motiejaus raginami, tėvai buvo nusistatę leisti jį į kunigus. Prie dėdės kiek pasiruošęs, Motiejus 1816 VIII 16 stėjo į artimiausią jam Žemaičių Kalvarijos tėvų dominikonų vedamą vidurinę mokyklą. Ši mokykla nebuvo tiek populiari, kiek seniausioji Žemaitijoje Kražių gimnazija, bet vis dėlto patraukdavo labai didelį mokinių skaičių, ypač nuo 1818 m., kada prie savo senųjų keturių klasių pridėjo dar dvi. Tuo būdu susilyginusi su Kražių gimnazija, ji savo abiturientams suteikdavo teisę stoti į aukštąją mokyklą. Įdomu tačiau, kad žymiausią Kalvarijos mokyklos mokinių dalį sudarydavo kaip tik tokie pat, kaip ir Valančius, valstiečių vaikai.

Vyskupas Motiejus Valančius [1801-1875]

PAULIUS GALAUNĖ LIETUVOJE SULAUKĖ 85-ERIUS METUS

Profesorius Paulius Galaunė

Sausio 25 d. sukako 85 —eri metai Lietuvos liaudies dailininkui, Lietuvos premijos laureatui, profesoriui Pauliui Galaunei.

Dailėtyrininkas, mokslininkas, muziejininkas, kraštotylininkas ir aktyvus visuomenės veikėjas P. Galaunė nuėjo didelį ir prasmingą kelią, kuris mūsų kultūriniam gyvenime sudaro ištisą etapą.

P. Galaunė pirmasis pradėjo kvalifikuotai nagrinėti Lietuvos dailės istorijos klausimus ir problemas, įvairiomis kalbomis paskelbė apie

400 studijų ir straipsnių apie lietuvių liaudies ir profesionalų meną, rinko ir kaupė Lietuvos muziejams turtus, rengė parodas, parengė spaudai seriją knygų apie lietuvių liaudies meną, išauklėjo ištisą plejadą žinomų muziejininkų ir pedagogų, meno kritikų.

Profesorius ir šiandien aktyviai dalyvauja Lietuvos kultūriniam gyvenime. Jis yra M. K. Čiurlionio dailės muziejaus ir liaudies buities muziejaus mokslinių tarybų narys, nuolatinis konsultantas.

Vienybe, 1975 m. vasario 7 d.

1975 — TARPTAUTINIAI MOTERŲ METAI

Vaizdas iš Jungtinių Tautų Moterų Statuso Komisijos posėdžio, kuriame buvo priimtas nutarimas rekomenduoti Generalinei Asamblėjai, kad ji paskelbtų 1975 metus Tarptautiniais Moterų Metais. Kalba gen. sekr. Kurt Waldheim.

Pereitais metais Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė rezoliuciją, pagal kurią 1975-ieji metai skelbiami Tarptautiniais Moterų Metais, ir kreipėsi į visus savo narius, kviesdama tuos metus tinkamai atžymėti. Jau daugelis Jungtinių Tautų narių atsiliepė į tą paraginimą, taip pat paskelbė Tarptautinius Moterų Metus bei paskyrė savo įgaliotinius bendradarbiauti su Jungtinėmis Tautomis.

Dalyvaujant viceprezidentui Nelson Rockefeller, departamentų sekretoriams, JAV delegatėms Jungtinėse Tautose ir kitų valdžios bei privačių agentūrų atstovams, prezidentas Ford sausio 9 d. Washingtone pasirašė proklamaciją, paskelbdamas 1975 metus Tarptautiniais Moterų Metais.

Baltuosiuose Rūmuose atstovams, fotografams, korespondentams prezidentas perskaitė proklamaciją ir savo kalboje iškėlė moters reikšmę gyvenime: ekonomijoje, politikoje, visuomenėje ir šeimoje, vėliau atsiskųs į už jo stovėjusią žmoną, paklausė, gal ji dar turi ką papildyti kas liečia moterų lygias teises su vyrais visose gyvenimo srityse? Ji pareiškė, laukianti, kad šis įstatymo projektas tikrai būtų jo pasirašytas. O kai pasirašė, tada ji pareiškė: "Jūs, ponas prezidente, esate nuėjęs ilgą, ilgą kelią". . .

Prezidentui pasirašius įstatymą - Moterų metų paskelbimą, Amerikos Moterų teisių komisijos delegatė prie JT Tautų Patricia Hunter įteikė prezidentui paausutuą paukštį, simbolizuojantį moterį ir taiką, o prezidentienei Ford-medalioną su rėžėliu - taip pat taikos paukštį.

Specialia asistente moterų reikalams prezidentas paskyrė Patriciją S. Lindh sudaryti paskelbtiems Moters metams tinkamai įgyvendinti atitinkamą komisiją.

Moters metų proga išleistus ženklukus (kainuoja \$2 ir \$3) galima užsisakyti: Mrs. Ruth Bacon, Director U. S. Center for IWY, Meridian House International, 1630 Crescent Place, N. W., Washington, D. C. 20009. Tel. 332-1029, ext. 61.

Tarptautinių Moterų Metų idėja
Vienybe, 1975 m. vasario 7 d.

Tarptautinių Moterų Metų gen. sekr. Helvi Sipila.

gimė 1971 metais lapkričio mėn., kai Tarptautinė Demokratinė Moterų Federacija nutarė Jungtinėms Tautoms pasiūlyti rezoliuciją, kurioje pareiškama, kad laikas pripažinti moterų lygiateisiškumą vyrams. Pasiūlymas priimtas.

TDMF organizacija gyvuoja jau 30 m. Joje priklauso 110 organizacijų iš 97 pasaulio valstybių. - Jungtinės Tautos šiuos 1975-uosius metus taip pat paskelbė Tarptautiniais Moterų Metais. Juos minės Mexico City, Meksikoje, kur įvyks konferencija. Ji tęsis nuo birželio 23 iki liepos 4 dienų.

Generalinio Sekretoriaus Jungtinėse Tautose padėjėja Helvi Sipila, iš Suomijos, išrinkta Tarptautinių Moterų Metų vyriausia sekretore. Ji pageidavo, kad būtų atkreiptas pasaulio vyrų dėmesys, kad dalyvautų tiek pat moterų ir vyrų. Esą, jeigu kongrese dalyvautų vyrai ir moterys, tai suvažiavime būtų galima išspręsti įvairias problemas ir

ris, tai esanti diskriminacija prieš pusę žmonijos.

Jungtinėse Tautose kovo 3-13 suvažiuos daugelio valstybių atstovai pasitarti, kaip sklandžiau ir sėkmingiausiai konferenciją Meksikoje praveisti.

Tarptautinė Demokratinė Moterų Federacija suvažiuos spalio mėnesį Rytų Berlyne.

Kai pasaulis ir JAV 1975-uosius metus paskyrė moterims, Vatikanas 1975-uosius metus paskelbė šventaisiais metais. . . Šventųjų metų minėti kviečiami visi vykti į Vatikaną.

Kai kurie lietuvių laikraščiai šiuos metus skelbia Čiurlionio ir Vaižganto metais, vieno gimimo, kito mirties sukaktuvėms paminėti.

Barbora Krištaponis dėsto video Lake Placid, The Center for Music, Drama and Art. Ji yra viena dėstytojų Video Workshops, šiame centre, kuriame siekiama įgyvendinti video televizija, kaip nauja dokumentacijos ir išraiškos forma bei menas. Barbora kartu su dėstytojais Don Grabau ir Allan King įgalina video programų parodymą, jų kritiką. Studija turi visą technišką aparatūrą ir priima studentus trumpalaikiams kursams. Ši Amerikos lietuvaite yra baigusi Notre Dame of Maryland kolegiją, toliau tęsusi studijas Marylando Meno Institute, San Francisco Meno Institute Kalifornijoje.

įgyvendinti lygiateisiškumo principus.

Konferencijoje tikimasi atstovų iš 105 valstybių. Įdomiausia, kad daug valstybių savo delegacijų atstovais kaip tik skiria vyrus!

Sekretorius Kurt Waldheim pažymi, kad diskriminacija prieš mote-

International
Women's Year.

Année internationale
de la femme

Año Internacional
de la Mujer

1975

Tarptautinių Moterų Metų emblema, kurią sukūrė graikų kilmės amerikietė dailininkė Valerie Pettis. Karvelis vaizduoja taiką, kryžius su rutuliu - moteriškąją lytį, o matematiškas ženklas - lygybę.

THE ENGLISH VIENYBĖ

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS

ANTANAS VENCLOVA

One hundred years have elapsed since the birth of Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, the prominent Lithuanian composer and painter. The epoch in which he lived has faded into the past together with its spiritual features, so different from those of our time. But we are still enraptured and thrilled, not only by the musical compositions of Čiurlionis but also by his talented paintings, some 300 of which have reached us. His works of art, unusually fresh, original, sometimes contradictory, have a character of their own, a picturesqueness and charm that is difficult to put into words. It is imbued with musical consonance, and intense with quest and passion.

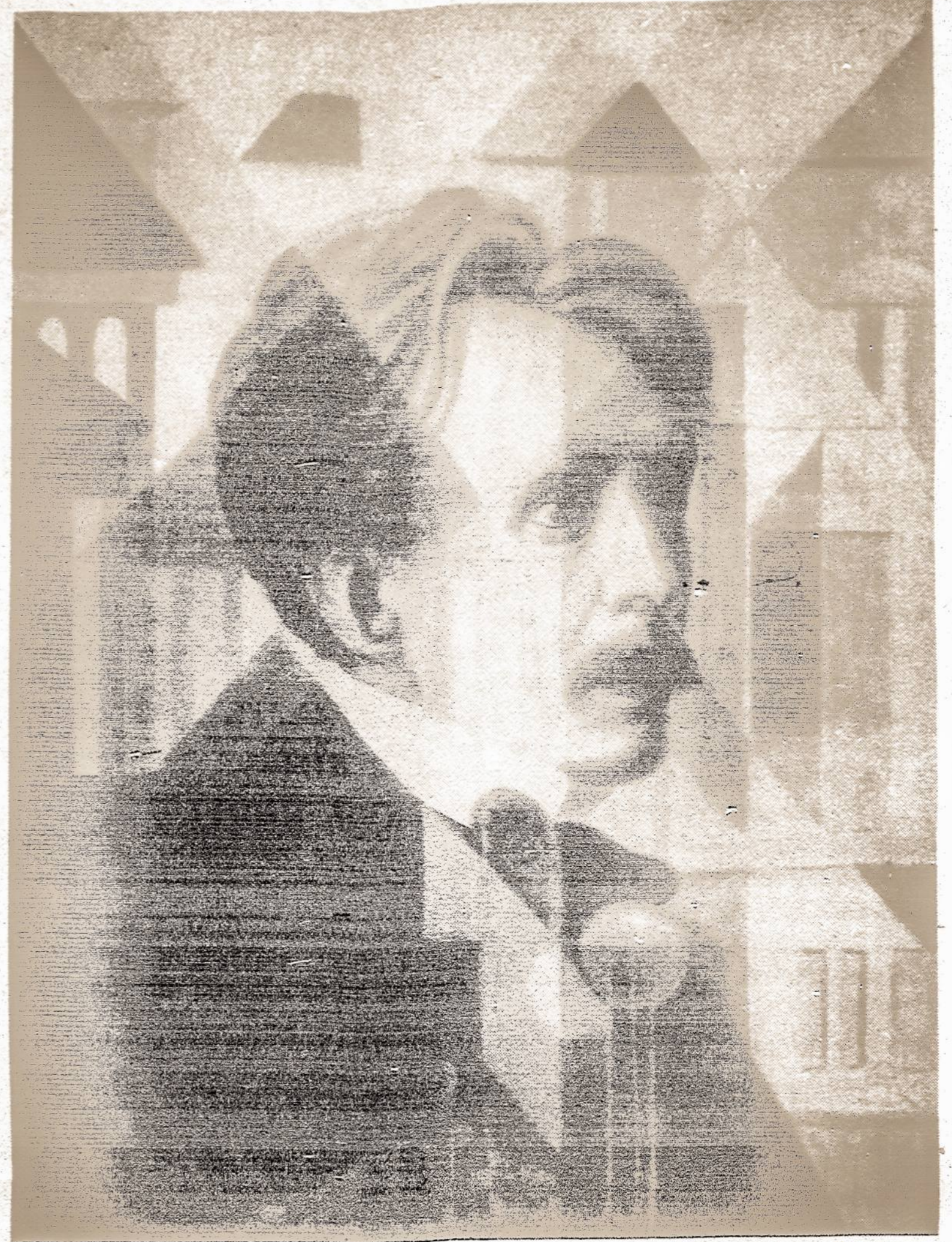
An old controversy dating back to the lifetime of Čiurlionis concerning his artistic merit still goes on today. Some critics considered his artistic creations as the work of a madman, and could find nothing good in it. They entirely rejected it as of no value and unworthy of attention. But there were admirers, too, who regarded him as unsurpassed in the expression of the 'national spirit' and who stressed and extolled above all in his work that which was abstract, sombre and pessimistic. Even now echoes of these two trends are sometimes heard. On the one hand, as the vulgarisers would have it, Čiurlionis is almost completely dismissed as an artist, on the other, there are attempts to revive old conceptions according to which his work is an incarnation of the 'spirit of the nation', a unique, puzzling phenomenon in art, divorced from its period, and referred to only in praising superlatives. However, for a better understanding of Čiurlionis's art it would be wiser to link his creative work with the epoch in which he lived and worked and in which his talent flourished, mainly the period between 1904 and 1909. In doing so one should keep in mind the most significant moments in the life of Čiurlionis which inevitably shaped him as an artist.

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis was born in Varėna, in southern Lithuania, and grew up in Druskininkai, one of the loveliest spots in Lithuanian nature, so full of charm in its innumerable subtle nuances of delicate colour and shade. During his student days, returning home from Warsaw and Leipzig, he feasted his eyes on the beauty of his native fields and forests, the blue Nieman and the limpid Ratničėlė, and on leaving it the heart of a real artist yearned for his homeland. "...How good it would be just to take a walk and go down to the Nieman, to our little hills, the dunes, and pine forests", he wrote in a letter from Leipzig. "A month in the fresh air, and in spring, too! I would just gaze and gaze - at the trees and the grass; and here in my presence the buds would swell and redden, then a light green shoot would appear. . . and then, in a trice, from the big leaf a flower would be pushing up its pretty head and smiling at the sun. . . again you would hear the murmur of the pines, so earnest, as if they were confiding their secrets to me. And nothing seems so intelligible as this murmur. The forest is getting thinner, and behold, through the branches the lake shimmers in the distance. . ."

The nature of his native country undoubtedly was that first profound and fruitful source which generously nourished the creative inspiration of Čiurlionis, infusing his soul with strange original images.

The Caucasus with its majestic beauty which unfolded before him later in life, made no less an impression on him than his own native Lithuania: "I saw the mountain peaks caressed by the clouds. I saw also the proud snow-capped mountains which, high, higher than the clouds, were raising their shining crowns. I heard the rumble of the roaring Terek in whose bed no longer water but foam runs and the stones rattle and tumble in its torrential flow. From a distance of 140 kilometres I saw the Elbrus rising like an enormous snowy cloud in front of the white mountain range. I saw the Daryal Gorge at sunset with its chimerically shaped greyish-green and reddish tinted rocks. We were on a hiking tour and this road, like a dream, will stay on in my memory for the rest of my life. It wound along the banks of the Terek, whilst we were ascending the Kazbek. . . At last we found ourselves on the glacier of the Kazbek. The silence there is so intense that merely to clap one's hands will bring pieces of rock hurtling down into the abyss. . ."

The outlook of Čiurlionis was taking shape at the time when the students of Warsaw and Leipzig were fascinated by the idealist philosophy of Kant, Wundt and Nietzsche. Čiurlionis, too, read with lively interest the works of these philosophers. He avidly also read Hugo, Ibsen and Dostoyevsky, Edgar Allan Poe and Leonid Andreyev. At the same time he gets more and more involved in the Lithuanian national movement which, from 1904 onwards, after the ban imposed by the tsarist authorities on Lithuanian printed matter was lifted, was centred in Vilnius, the ancient capital of Lithuania. He takes a lively interest in the works of romantic literature which depicted the heroic past of the Lithuanian nation such as "Gražyna" and "Konrad Walenrod" by Adam Mickiewicz, "Marger" by L. Kondratowicz, and "Vitolis's Lament" by J. I. Kraszewski. Moreover the music of the

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis [1875-1911]

Portrait by K. ŠIMONIS

pipe-organ (his father was an organist), the melodious songs of the peasants of Dzūkija, the folk tales and legends - all these, from his childhood, were close to the sensitive heart of Čiurlionis. He even dreamed of writing an opera based on the legend of Juratė and Kastytis. To be continued

ETHNIC PARTICIPATION INVITED FOR THE BICENTENNIAL

Over 50 representatives from 35 different ethnic groups recently met at the Graduate Center, CUNY, to discuss participation in New York City's commemoration of our nation's Bicentennial celebration.

Dr. Ronald Lee Gaudreau, Executive Vice President of the New York City Bicentennial Corporation, and Ambassador Angier Biddle Duke briefed representatives on historical, cultural, educational, community and festival programs currently underway. They encouraged individual and joint participation of the ethnic groups.

"New York City has been made rich by the contributions of people from all around the world", Dr. Gaudreau said in his opening remarks, "and the Bicentennial is an ideal time to salute this contribution to art, culture and history of these many people".

"We at the New York City Bicentennial Corporation want to make every effort to provide opportunities for the involvement of the ethnic community in the 18 month commemoration which begins in

New York City on May 22, 1975", he added.

Representatives included Chinese, Eastern European, German, Greek, Haitian, Hispanic, Irish, Italian, Russian, Scandinavian and West Indian groups.

Plans for monuments, seminars, parades and ethnic festivals were discussed. Groups interested in participating in Bicentennial activities should contact Ms. Judy Schimmel, New York City Bicentennial Corporation, 490-8560.

The Fifth Annual Meeting of the National Republican Heritage Groups (Nationalities) Council will be held in Washington, D. C. on May 16-18, 1975 at the Mayflower Hotel.

The NRGH (N) Council, which is the only national ethnic auxiliary to a political party in political history, expects a convention of three hundred delegates composed of state and national leaders, civic and religious personalities representing a wide spectrum of the ethnic American society.

Vienybė, February 7, 1975

VLIKAS UŽTARIA BENDRAVIMĄ SU LIETUVA

VLIKe keliuose posėdžiuose svarstytas klausimas lietuviams gyvenantiems už Lietuvos ribų bendrauti su Lietuva.

VLIKo vicepirmininkas visuomeniams reikalams Jurgis Valaitis nutarimus suformavo ir Seime Bostone perskaitė, vėliau spaudai paskelbė; štai ištraukos.

"Kalbėdama apie Lietuvos laisvinimo darbo sampratą, konferencija... nutarė dar kartą pareikšti nepakeičiamą laisvinimo veiksmų nusistatymą siekti Lietuvos valstybės atstatymo, remiantis... lietuvių išeivijos tautine pareiga savo tautai padėti išsilaisvinti iš okupacijos". Tai ir yra mūsų laisvinimo darbo sampratos esmė. Jei nori Lietuvai padėti, turi jos gyvenimą ir padėti žinoti. Jei nori lietuvių gyvenimą pažinti, turi bendrauti. Štai, kaip paprastai rišasi, mano manymu, sampratos klausimas su lietuvių bendravimo klausimu ar reikalu. Konferencijos išvadose nurodytos ir kitos bendravimo tikslingumo priežastys, kurios lygiai geros.

Tiesą sakant, dėl paties reikalo lietuviams bendrauti didelio nuomonių skirtumo nėra. Nuomonės išsiskiria tada, kai kalbama apie bendravimo būdus arba gaires. Konferencija pabrėžė mūsų tautinio sąmoningumo gairę, kuria tenka vadovautis, ir nurodė vengti veiksmų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam tęstinumui ar lietuvių tautos pastangom išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos.

Tautinis sąmoningumas yra kiekvieno susipratusio lietuvių pareiga. Bet ir mūsų pagrindinės organizacijos turi pareigą šio sąmoningumo išlaikymu bei ugdymu rūpintis. Tokia pareiga turi ir VLIKas. Neišvengiamai mūsų vadovaujančios organizacijos turi uždavinį, klausimui iškilus, padėti lietuviams susivokti, kokie veiksmai ar bendravimo būdai gali pakenkti Lietuvos reikalui.

Skiriasi mūsų nuomonės dėl bendravimo būdų. Skiriasi jos ir keliais kitais klausimais. Skiriasi jos nuo vieno kraštutinumo iki kito. Kraštutinumai nustato ir išryškina pasirinkimo ribas. Sveikoje demokratinėje visuomenėje kitaip vargu ar gali būti. Kraštutines nuomones aš lyginčiau su prieskoniais, pav., — druska. Be druskos — neskanu; bet labai greitai galima ir persūdyti, net kartais tiek, kad patiekalas darosi nevalgomas. Tokie kraštutinumai mums nenaudingi. Jie gali būti ir žalingi, jei peržengia visuomenėje priimtų išraiškos normų ribas. Tokiems poreikiams, ypačingai Lietuvos vadavimo darbe, vietos neturi būti, nes jie tam darbui kenkia.

Nepriimtina išraiškos forma yra tokia, kuri netoleruoja kitokių nuomonių, kitaip — tolerancijos stoka.

Trumpai suglaudus, mes turime savo bendruomenėje nuosaikiai

Vienybė, 1975 m. vasario 7 d.

konservatyvią ir liberalinę pažiūrą į mūsų bendravimą. Abi gali ir turi viena šalia kitos išsitemti, tuo labiau viena kitą pakeisti. Mes turime vengti ekstremizmo ir siekti tolerancijos.

VLIKas, atrodo, po daugelio nuodėmingų šia prasme metų yra tolerancijos reikalą supratęs. Ar galima būtų tą pat tvirtinti kitų mūsų pagrindinių organizacijų atveju, įskaitant ALŲ ir Lietuvių Bendruomenę?

Apie toleranciją ir panašius čia aukščiau minėtus klausimus kalbanti konferencijos išvada laikytina viena pačių reikšmingiausių. Tuščias vienybės ir vieningumo reikalo kartojimas mums nepatarnaus, į tikslą mūsų nenuves.

Kaip žinote, visos konferencijos išvados buvo visų jos dalyvių sutartos. Reikia manyti ir tikėti, kad visi jas seks ir jų laikysis, įskaitant, žinoma, VLIKą".

Keista, kad VLIKui ėmė tiek metų suprasti tautos vienybės svarbumą, kurį Vienybė skelbia jau per daug metų.

IR VĖL Į CYPRESS KAPINES...

Mirė P. Siemaškienė

Sausio 22 d. mirė Paulina Siemaškienė, tėvų pavardė Švagždytė, kilusi iš Radviliškio, gimusi 1901 m. Gyveno Brooklyne, 102 Elderts Lane. Buvo pašarvota Marytės Šalinskienės šermentinėje. Palaidota Cypress kapinėse.

Iki 1922 m. Siemaškos gyveno Vilniuje ir kurį laiką buvo savininkai kavinės, žinomos vardu Rudnickio. 1922 m. vasario 5 d. Jonas Siemaška kartu su kitais 32 lietuviams iš okupuoto Vilniaus lenkų buvo ištremtas į laisvą Lietuvą. Vilniaus 33 tremtiniam nieko nebuvo leista išsivežti, išskyrus rūbus ant savęs. Jie visi buvo deportuoti iki neutraliosios zonos ir perduoti Lietuvos kariuomenei.

Velionė Paulina Siemaškienė mėgdavo prisiminti ano mėto Vilniaus gyvenimo būdingų faktų, lietuvių susikirtimų su lenkais ir kt. Kartą ji pasakojo, kaip ji turėjo pasimatymą su Juozapu Pilsudskiu. Iš Vilniaus tremiami Siemaškos nenorėjo palikti jiems brangių baldų, bet, kaip jau minėta, nieko nebuvo leista išsivežti. Paaiškėjus, kad nuosavybei išsivežti leidimą iš lenkų administracijos galima gauti tik su Pilsudskio sutikimu, Siemaškienė, 21 metų ponija, jauna ir daili, ryžosi sutikti Pilsudskį, nes jis tuo metu buvo Vilniuje. Jai pavyko. Maršalas išklaušė ją, ir ji gavo, ko norėjo.

Velionė paliko sūnų Liutaverą, gyvenantį su šeima viename iš New Yorko priemiesčių. Vyresnysis sūnus Algimantas mirė prieš du metus. Augintinė Salomėja Pakalniškienė gyvena Kalifornijoje. J. K.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radzionas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 11368

HAVEN REALTY

TRAVEL AGENCY • MUTUAL FUNDS • INSURANCE

Perkant ar parduodant namus, išnuomojant butus, įgyjant apdraudus, federalinių ir valstybių [Income Tax] užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų [Money Orders] ir įvairiausių kitais reikalais, — kreipkitės į

JOSEPH ANDRUSIS

87-09 Jamaica Ave.,

Woodhaven, NY 11421

Bilietai parduodami visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas

Telef. VI 7-4477

Atdara kasdien nuo 9 v. r. iki 9 v. v

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTŲ, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-1800

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYT. BELECKAS Savininkas

Tel. EVERgreen 2-6440

SALĖ VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PRAMOGOMS. BE TO, DUODAMI POLAIDOTUVINIAI PIETŪS.

Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET • BROOKLYN, N. Y. 11227

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Sporto Sąjungos suvažiavimas ir kas toliau?

Š. Amerikos organizuotos lietuvių sporto veiklos menkystė išryškėjo sausio 11-12 dienomis Čikagoje įvykusiame Š. Amerikos liet. fiz. auklėjimo ir sporto sąjungos suvažiavime. Jis ir dalyvių skaičiumi buvo kuklus: čia nesimatė kitados didžiausią veiklą Š. Amerikoje išsivysčiusio Clevelando atstovų ir net kai kurių centro valdybos narių bei sporto šakų vadovų. Žinoma, kai kurie neskaitantieji lietuvių spaudos, apie šį suvažiavimą net nežinojo, pav. Chicagos Neries sporto klubo vicepirmininkas pažymėjo, jog jis į šį suvažiavimą negavęs jokio pakvietimo! . .

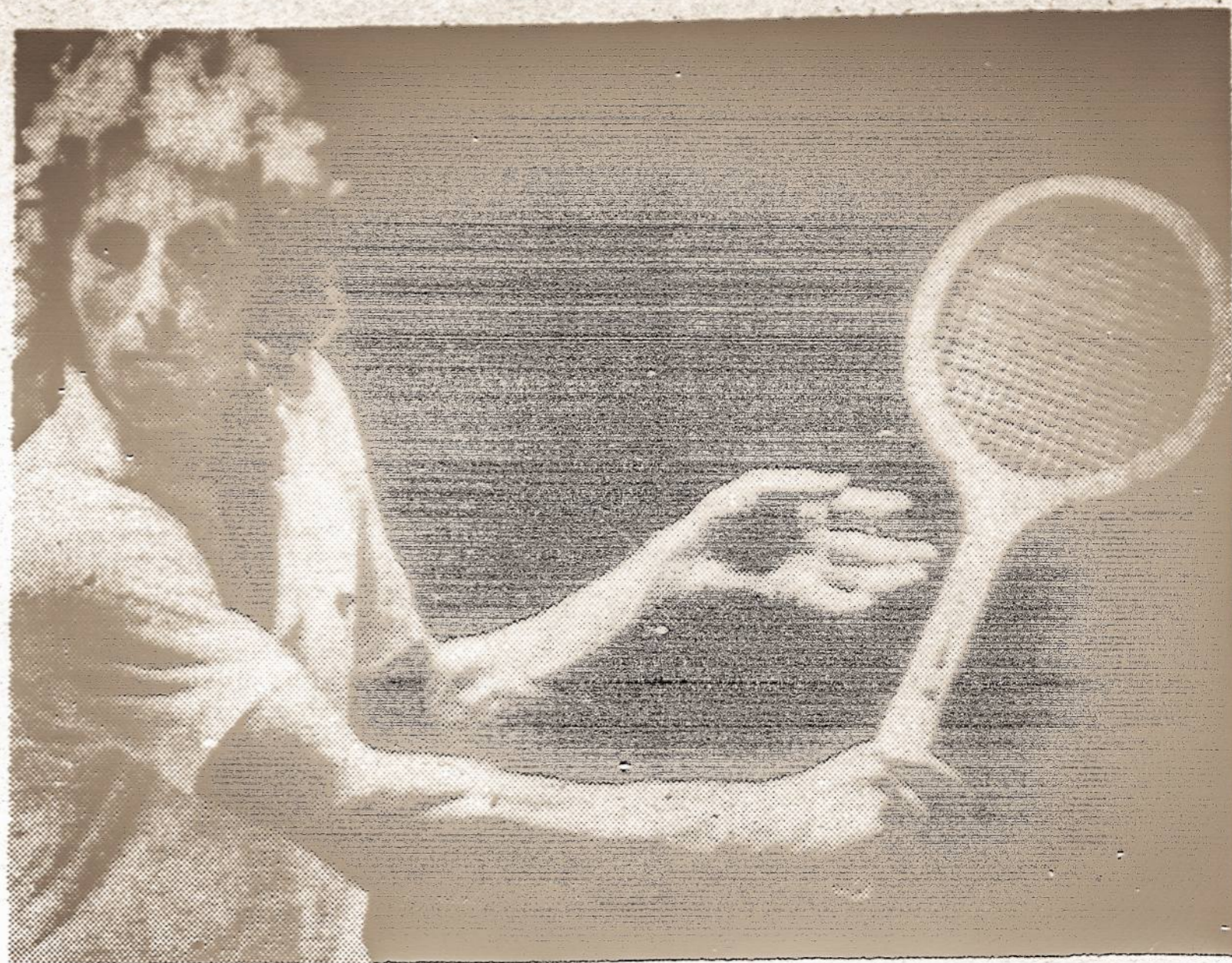
Pats suvažiavimas šeštadienį vyko vienos mokyklos rūsyje. Dalyvių pareikštosios mintys nebuvo entuziastingos. Žinant, jog šie metai yra sąjungos sukaktuviniai metai (25 metų gyvavimo sukaktis), visa tai nuteikė gana liūdnai.

Patys pranešimai vietomis atrodė kiek panegyriški: nedaug kas savo darbą moka ir gali kritiškai įvertinti. Apygardų vadovai apie savo veiklą turi gi gražiai pakalbėti. Atrodė, jog Rytų apygarda, kurios centras yra New Yorke, kaip buvo galima suprasti, yra praplėtusi savo veiklą, žinoma, nors ji dar ir dabar tebėra gana kukli. Kiek plačiau

veikiama Kanados apygardoje. Liūdnoka padėtis Vid. Vakarų apygardoje, kuri turima didžiuosius lietuvių centrus: Čikagą, Detroitą, Clevelandą.

Suvažiavime išryškėjo sporto vadovų trūkumas. Tuo reikalu Rytų apyg. vadovas Pr. Gvildys buvo paruošęs referatą ir siūlė daugiau dėmesio kreipti į sportininkų tėvus, kurie turėtų ir galėtų daugiau talkinti sportinėje veikloje. Žinant, jog dabartinių lietuvių klubų jaunųjų sportininkų tėvai ir patys yra buvę sportininkais, tai jų talka logiška ir reikalinga. Buvo pasiūlymų prie sporto vienetų steigti tėvų-rėmėjų, ratelių, kaip tai daroma mūsų ideologinių organizacijų (skautų, ateitininkų) tarpe.

Buvo apsvaistyta žaidynių programa ir Š. Amerikos krepšinio bei tinklinio varžybas numatyta prarvesti Čikagoje balandžio 19-20 dienomis. Jų organizatoriumi paskirtas Neries sporto klubas, kuris iki šiai dienai nebeturi nė salių ir gali susidurti su didesnėmis finansinėmis problemomis. Stalo teniso, šachmatų ir plaukymo pirmenybėms vieta nenustatyta, nes New Yorkui negalint gauti salių, organizatorius taip ir liko nesurastas. Lengvosios atletikos ir lauko teniso varžybos vasaros metu paliktos Rytų sporto apygardai.

Vytas Gerulaitis

Sporto Sąjungos pirm. šiuo metu yra dr. Edmundas Ringus, kuris pirmąjį vakarą visus suvažiavimo dalyvius pavaišino. Suvažiavimui pirmininkavo A. Šilbajoris iš New Yorke, o sekretoriavo čičagietis E. Korzonas. Viso buvo atstovauta arti 800 narių.

Nauji Gerulaičio laimėjimai

Atrodo, jog jaunas Vytas Gerulaitis taip jau stipriai išitvirtino šio krašto padangėje, jog apie jį amerikiečių spaudoje jau dažnai skaitysime. Jo pavardė vėl blizgėjo Amerikos didžiosios spaudos puslapiuose sausio mėn. antroje pusėje, kuomet Philadelphiaje vyko JAV profesionalų teniso turnyras, kuris iš viso pasaulio sutraukė 84 žaidėjus. Kuomet jis baigėsi sausio 26 d., apie Gerulaitį jau žinojo visa Amerika, nes jis čia pasiekė baigmę ir tik joje 5 setų kovoje buvo priverstas nusileisti veteranui Riessen (33 m. amžiaus). Rungtynes stebint 9 tūkst. žiūrovų 20 metų teturis Vitas čia laimėjo 2 setus, bet to nepakako sumušti labiau patyrusį varžovą. Tačiau ir antroji vieta šiose didžiulėse varžybose buvo daugiau negu kiti jam skyrė. Tas jam atnešė \$7,000 prizą.

Kelyje į finalą Gerulaitis įveikė žymųjį Okker iš Olandijos, kuris turnyrinėje lentelėje buvo įrašytas ketvirtuoju, o 1974 m. kvalifikaciniame sąraše - dešimtuju.

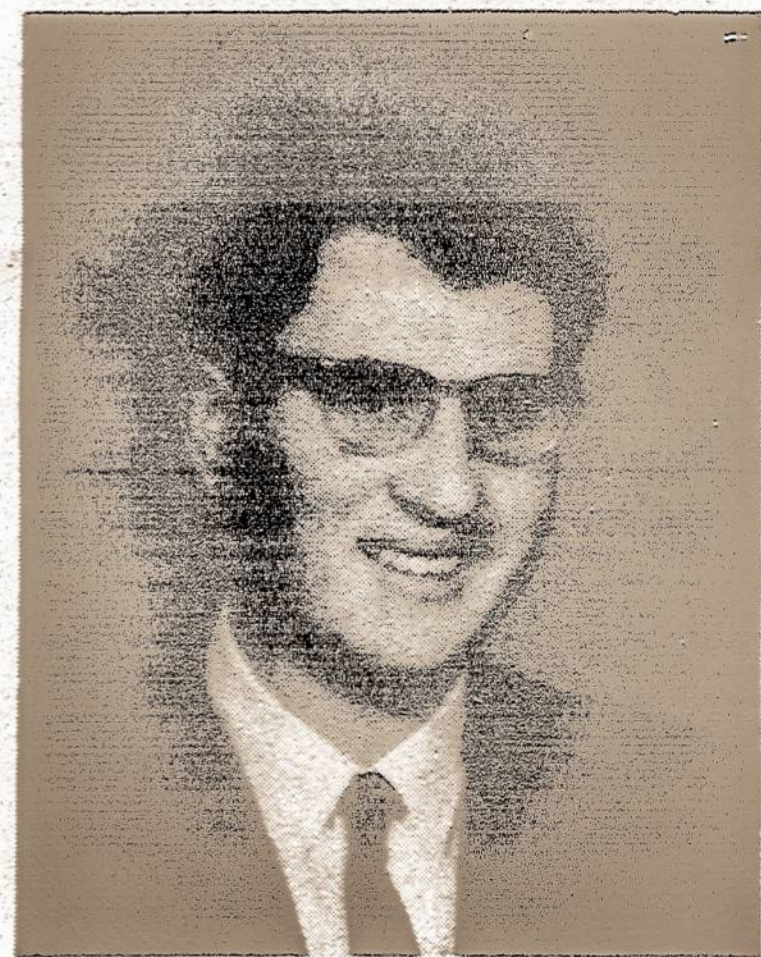
Po šios pergalės net ir New York Times dienraštis pasipuošė antraštėmis: "Gerulaitis Upsets Okker", "Gerulaitis Beats Okker In Title Tennis Upset".

Po šio gero pasirodymo Gerulaitis išvyko žaisti tarptautinį turnyrą Roanoke, Va. mieste. Rašant šias eilutes jis jau buvo pasiekęs finalą (pusfinalyje nugalėjo vokiečių Karl Meiler ir baigmėje turėjo kovoti su anglų Roger Taylor).

MONTREALIO OLIMPIADA PAVOJUJE

1976 m. olimpinės vasaros žaidynės Montrealyje gali būti atšauktos - Associated Press agentūra pranešė, jog taip pareiškė Kanados Quebeco provincijos vyriausybės darbu

ir žmonių resursų ministras G. Kurnuaje. Šis pareiškimas susijęs su tuo, jog praėjusių metų lapkričio 26 d. 1200 plieno pramonės darbininkų nutraukė darbą olimpiniuose objektuose rytinėje Montreale dalyje. Jie reikalauja padidinti atlyginimą dėl nepaliaujamo kainų augimo šalyje. Dėl streiko nutrūko darbai dar trisdešimtyje provincijos statybos aikštelių.

MED. DR. LEONAS ŠULAITIS-SULAS

1975 m. Vienybės Nr. 1 buvo trumpai paminėtas labai įdomus faktas, kad čičagietis L. Šulaitis-Sulas Austrijoje gavo medicinos daktaro laipsnį.

Čia dar norisi pridurti keletą faktų. Įdomu, jog šis vyras šalia studijų porą metų Vienos universitete Austrijoje indogermanų kalbų skyriuje dėstė lietuvių kalbą ir jo pavardė buvo įrašyta kaip dėstytojo universiteto leidinyje.

Taip pat norisi patikslinti anksčiau žinutėje paskelbtą mažutį netikslumą. Dr. L. Šulaitis-Sulas Čikagoje yra baigęs ne inžineriją, bet chemiją ir jam universitetas čia buvo pasiūlęs stipendiją ruoštis chemijos doktoratui. Tačiau Leoną labiau traukė medicina ir jis po ilgų pastangų savo užsimojimo atsieikė.

Lauksime dr. Šulaičio-Sulo sugrįžtant į Čikagą (tas turėtų įvykti šią vasarą) ir įsijungiant į medicinos darbą čia, o taip pat ir į lietuvišką veiklą.

Kor.

Vienybe, 1975 m. vasario 7 d.

Prašome atnaujinti prenumeratą!

Pagrindines Vienybės pajamas sudaro prenumeratos mokesčiai. Jei-
gu Jūsų prenumerata pasibaigė, maloniai prašome nedelsiant atsily-
ginti. Jūsų prenumeratos terminas pažymėtas greta Jūsų vardo kiek-
viename numeryje, kurį gaunate paštu.

Prenumerata metams JAV ir Kanadoje:
"Second Class Mail" teisėmis - \$ 7.00
"Air Mail" siuntimu \$15.00

VIENYBĖS ADMINISTRACIJAI

Siunčiu \$_____ Vienybės prenumeratą atnaujinti. Už
praėjusį laiką apmoku skolą \$_____. Vienybei paremti
aukoju \$_____.

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas _____ Zip Code _____

Kadangi prenumeratai pasibaigus, iš senų laikų Vienybės siunti-
nėjimo nenutraukiame, pasitikėdami Jūsų gera valia- būtime
dėkingi, kad mums praneštumėt, jeigu laikraštis nepageidauja-
mas ir neketinate atsilyginti.

ADMINISTRACIJA

**NEUŽMIRŠKIME
LIETUVIŲ SPAUDOS!**

1974 suėjo 70 metų kai lietuviai atgavo spaudos laisvę.

Rusijos carai lietuvių spaudą buvo uždraudę nuo 1864 iki 1904 metų. Dabar naudodamiesi spaudos laisve, geriausiai šią sukaktį paminime skaitydami ir remdami lietuvių spaudą.

Kiekvieno lietuvių pareiga prenumeruoti ir skaityti lietuvišką laikraštį ir žurnalą.

BARANIKO PARODA

Gražiai lietuviškai kalbąs, New Yorko Universiteto profesorius Rudolfas Baranikas, kaip skelbiama vietinėje spaudoje turi parodą žinomoj Lerner-Heller Galerijoje, 789 Madison Ave., New York. Modernia, šių dienų išraiškos forma jis moka stipriai išreikšti savo politinius-filosofinius įsitikinimus.

BALFo vėjaus užbaigimo bankete Kultūros Židinyje Brooklyne pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Anicetas Simutis.

R. Kisieliaus nuotraukos

BALFo vėjaus užbaigimo bankiete J. Gerdvilienė, 100-osios Kuopos pirminkė pravedė programą, kurioje dalyvavo poetai R. Kisielius ir L. Žitkevičius. Nuotraukoje [iš kairės] dr. Noakaitė, J. Gerdvilienė ir Br. Oniūnienė.

BALFo 100-sios Kuopos bankieto dalyviai Jonas Valaitis, V. Tysliaviienė ir Leonas Juozapavičius, kuris su tėvais atvyko iš Lietuvos 1973 metais pas savo dėdę Vytautą Belecką. Leonas dirba New Yorke kaip braižytojas.

ĮVAIRIOMS PROGOMS GĖLIŲ GAUSITE

ALICE'S FLOWER SHOP

107-04 JAMAICA AVENUE, RICHMOND HILL, N. Y.

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454. Vakare 835-4149.

CIA RASITE NUOŠIRDŲ LIETUVIŠKĄ PATARNAVIMĄ.

Vienybė, 1975 m. vasario 7 d.

11

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Funeral Directors

Juožas Kavaliauskas

LICENSED PENNSYLVANIA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

Charles J. Roman Funeral Home

WILLIAM H. BEARD, SUPERVISER
1113 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

M. P. Ballas Funeral Home

ALB. BALTRŪNAS-BALTON
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

DAVENPORT 6-1658

ESTABLISHED 1941

Kodis Funeral Home

63-06 FLUSHING AVE., MASPETH, NEW YORK
Augst W. Kodis Edward A. Kodis

Joseph Garszva

UNDERTAKER AND EMBALMER
JOSEPH J. GARSZVA, Jr.

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y. 11211
Telefonas: EVergreen 8-9770

ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

Dail. Česlovas Janušas, 101-55 107 St., Ozone Park, N. Y. 11416; registruoja dailininkus, norinčius dalyvauti 6-ojoje dailės parodoje įvyksiančioje vasario 22-23 d. lietuvių kultūros židinyje, Brooklyne.

Paroda rengiama prisidedant prie Lietuvos nepriklausomybės minėjimo.

Tris premijas paskirs vertinimo komisija, o 4-ąją populiarumo \$100 premiją nulems lankytojų balsavimas. Ją paskyrė New Yorko LB.

Dailininkai gali pristatyti po 6 savo kūrinius į Kultūros židinį vasario 14 d. 7-10 val. vak. arba vasario 15 d. nuo 10 ryto iki 6 val. vak.

LIETUVIS BRITŲ ŽURNALE

Britų žurnalas Architectural Digest paskelbė Kęstučio P. Žygo recenziją, kuria supažindina su knyga "Soviet Architecture 1917-62". Tai pirmas lietuvių pasirodymas šiame architektūriniuose sluogsnuose įtakingame žurnale.

K. P. Žygas yra buvęs JAV Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas, baigęs architektūros studijas, dabar Cornell, N. Y. universitete studijuoja meno istoriją.

Mindaugas Tomkus, Pratt Instituto geologijos dėstytojas, dirba prie doktorato, reikalaujančio daug tyrimų ir kelionių. Jis gyvena Great Neck, N. Y.

Irena Banaitienė vadovauja Lietuvių Moterų Federacijos Valdybos vajui, pargabenti iš Lietuvos neseniai pabėgusiam muzikui Aloyzui Jurgučiai jo žmoną Mariją ir dukrą Dainą. Ponia Banaitienė, šios Federacijos Valdybos energinga pirmininkė, neseniai tuo reikalu ir telefonu kalbėjosi su Lietuvoje gyvenančia Jurgutiene. Žydams daug padedantis Washington valstijos senatorius Jackson užgryrė p. Banaitienės veiklą for "humanitarian causes".

Vytautas Zalatorius rašys rašys apie Lietuvą

Vienybės redakcinės kolegijos Vytautas Zalatorius, kuris sausio 10 d. grįžo iš savo ilgesnės kelionės po Lietuvą, pradžia duos pluokštą nuotraukų iš savo kelionės, o vėliau eilę reportažų, apie atskiras kultūrinės veiklos sritis. Ypačingai palies teatrą, nes jam buvo proga matyti daugiau 10 spektaklių, ne tik Vilniuje, bet Kaune ir Klaipėdoje.

Jonas Mekas japoniškai. Poetas — filmiņinkas Jonas Mekas išvežtas iš Lietuvos 1944 metais rašė dienoraštį. Vėliau, apie 1955 jis juos išsivertė angliškai, dėl visa ko nuorašą pasidėdamas vienoj New Yorko bibliotekų. Būta nustebimo, kai kruopšti japonė žurnalistė atradusi rankraščio kopiją bibliotekoje Jono Meko "Dienoraščiai" - 1944-1955 išsivertė japoniškai ir spausdina iškarpomis viename Japonų žurnale.

Mrs. M. Veiveriūtė-Woessner, iš Piconk, L. I. išmokusi iš savo tėvo lietuviškų dešrų receptą, dabar išmokino savo sūnų John Woessner, kuris atidarė mėsinę Great Necke, priešais St. Aloysius Bažnyčią. Mrs. Woessner yra sena Vienybės skaitytoja.

Woodhaven, N. Y. paminėta Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktis sausio 12 lietuvių evangelikų parapijos patalpose Congregational Church. Ekumeninės pamaldos buvo 2 val. Į bažnyčią prisirinko apie 200 žmonių. Pamaldas pravedė R. Katalikų kun. Jonas Pakalniškis ir evangelikų kun. Petras Dagys. Sukalbėjo bendras maldas, kun. J. Pakalniškis pasakė pamokslą apie krikščionių vienybę.

Sol. M. Razgaitis sugiedojo dvi giesmes.

Po pamaldų žemutinėje salėje buvo kavutė su užkandžiais. Žmonių buvo pilna salė, vos tilpo.

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas.

VASYLIŪNŲ KONCERTAS NEW YORKE

Sekmadienį, vasario 9 d. 5 val. 30 min., Carnegie Recital Hall mažoje salėje, smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis M. Vasyliūnas rengia savo metinį koncertą. Jų programoje bus rečiau grojama trečioji Ludwig von Beethoven sonata Es dūr Opus 12 Nr. 3, italo Ottorino Respighi melodinga romantiška sonata H moll, ir pirmą kartą išpildoma, šiais metais specialiai Vasyliūnams parašyta, nuosaukiai moderni pirmoji Jeronimo Kačinsko sonata smuikui ir fortepijonui. Visi besidomintieji muzikos menu nuoširdžiai kviečiami nepraleisti labai retos progos pasiklausyti savų menininkų atlikėjų ir savo žymaus kompozitoriaus naujai sukurto veikalo.

Komp. Jeronimas Kačinskas

Bronė Spūdienė ir Uršulė Kraus, Vienybės skaitytojos, išvyko keletui savaičių į Florida.

Elisono paskaita Metropolitan muziejuje. Lietuvos profesorius, Panevėžio gimnazijos direktoriaus Jurgio Elisono sūnus Saulius Jurgis Elisonas, kaip skelbiama The Metropolitan Museum Lectures pranešime, vasario 18 d., 8 val. vak. skaitys paskaitą "The Momoyama Ambivalence". Tai bus viena iš paskaitų serijoje "Momoyama Japan". Vedęs japonę Toshiko, prof. dr. Elisonas, kaip ir lietuviams brangus prof. J. Eretas, šveicaras, atsidavė žmonos tautos kultūros studijoms. Neseniai išėjo jo kapitalinis veikalas - "Deus Destroyed". Išleista Harvard Press, knyga susilaukė labai gerų atsiliepimų. Prof. Elison, Colby, Me. universiteto Rytų Azijos studijų vedėjas, pastoviai skaito šios srities paskaitas ir Harvarde, East Asian Research Center: Elisonai turi du sūnus.

J. Rugienius - buvęs Lietuvos Religijoms Reikalams Tvarkytojas šiuo metu pensininkas, lankosi pas gimines Amerikoje.

Vienybe, 1975 m. vasario 7 d.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Ona Jozėnienė savo naujai įrengtoje salukėje savo žentui Roger Briedžiui ir Marytei Vasilkai, minintiems savo gimtadienius vasario 2 surengė puotą. Linksmas pramogos programai vesti pakvietė Vienybės redaktorių Joną Valaitį. Su grupe S. L. A. veikėjų ir jaunimu pasikalbėta ir S. L. A. veiklos reikalais.